

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 391/01
Zo dňa: 06. 05. 2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 18
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom územnej
samosprávy v obciach s menej ako 1 000 obyvateľmi**

Obec Stránske

Žilina august 2013

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. **391/01** zo 06.05.2013 vykonali:

Mgr. Ľubica Grochalová dos Santos, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Lenka Skalická, členka kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom územnej samosprávy v obciach s menej ako 1 000 obyvateľmi, ktorej účelom bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení a nakladaní s verejnými finančnými prostriedkami, majetkom, majetkovými právami, pohľadávkami a záväzkami územnej samosprávy, vrátane kontroly financovania základných škôl v členení na kapitálové výdavky a bežné výdavky s osobitným zreteľom na mzdové prostriedky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 15.05.2013 do 22.08.2013 v kontrolovanom subjekte

**obec Stránske
Pod Stráň 168
013 13 Rajecké Teplice
IČO 00648884**
(ďalej aj „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“)

za kontrolované obdobie roku 2012, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky.

Predmetom kontroly bolo:

1. Rozpočet obce a výsledok jej rozpočtového hospodárenia
2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami
3. Nakladanie s majetkom obce
4. Vnútrotný kontrolný systém

Obec je v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastnými finančnými prostriedkami a vlastným majetkom podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Samosprávu obce vykonávajú jej obyvatelia miestnym referendom, zhromaždením obyvateľov obce a najmä prostredníctvom zvolených zástupcov: sedemčlenného obecného zastupiteľstva (ďalej len „OcZ“) a starostu obce. Predstaviteľom obce, najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom obce je starosta.

Základnou právnou normou obce v roku 2012 bol Štatút obce Stránske (ďalej len „štatút obce“) schválený OcZ dňa 12.02.1999 s účinnosťou od 15.02.1999. Obecný úrad v Stránskom (ďalej len „OcÚ“) sa v kontrolovanom období riadil Organizačným poriadkom OcÚ v Stránskom (ďalej len „OP“) zo dňa 31.10.2006. Napriek viacerým novelizáciám zákona č. 369/1990 Zb. nebol štatút obce ani OP aktualizovaný. V dôsledku toho niektoré ich ustanovenia boli v roku 2012 v rozpore s platným znením zákona č. 369/1990 Zb.:

- určovanie organizácie OcÚ a schvaľovanie poriadku odmeňovania zamestnancov obce OcZ a nie starostom obce (§ 13 ods. 4 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb.),
- voľba zástupcu starostu obce OcZ nie rozhodnutím starostu (§ 13b ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.),
- OcÚ ako výkonný orgán OcZ a starostu obce (§ 16 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.),
- zánik mandátu poslanca v prípade neospravedlnenej neúčasti na zasadnutí OcZ trikrát po sebe (§ 25 ods. 2 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb.),
- vedenie centrálnej evidencie petícií občanov hlavným kontrolórom (§ 18f ods. 1 písm. g) zákona č. 369/1990 Zb.).

Obec v kontrolovanom období nebola zriaďovateľom žiadnej rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie. V obci bola prevádzkovaná jedna základná škola bez právnej subjektivity s ročníkmi 1. stupňa.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet obce a výsledok jej rozpočtového hospodárenia

1.1 Zostavenie, schvaľovanie, zmeny a plnenie rozpočtu obce

Rozpočet obce Stránske na rok 2012 (ďalej len „rozpočet obce“) bol schválený OcZ dňa 14.12.2011 v zmysle ustanovenia § 11 ods. 4 písm. b) zákona č. 369/1990 Zb. Návrh viacročného rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce v dňoch 26.11. – 10.12.2011, čím bola dodržaná 15-dňová lehota zverejnenia návrhu rozpočtu pred jeho prerokovaním v OcZ podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. K návrhu viacročného rozpočtu obce vypracovala hlavná kontrolórka obce dňa 13.12.2011 odborné stanovisko, v ktorom konštatovala jeho súlad so všeobecne záväznými nariadeniami ako aj vnútornými predpismi obce.

Rozpočet obce bol zostavený ako viacročný na roky 2012 – 2014. Obec tak dodržala ustanovenie § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“). Vnútorne bol rozpočet obce rozčlenený v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie.

Príjmovú časť schváleného rozpočtu tvorili len bežné príjmy (77,71 %) a kapitálové príjmy (22,29 %). Vo výdavkovej časti schváleného rozpočtu mali najväčší podiel bežné výdavky (72,69 %) a výdavkové finančné operácie (23,83 %).

Tabuľka č. 1 - Prehľad o plnení rozpočtu obce Stránske za rok 2012 v eur

Ukazovateľ	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Príjmy spolu, v tom:	324 529,00	333 924,00	313 849,99	93,99%
bežné príjmy	252 200,00	255 595,00	270 667,00	105,90%
kapitálové príjmy	72 329,00	72 329,00	28 508,86	39,42%
príjmové finančné operácie	0,00	6 000,00	14 674,13	244,57%
Výdavky spolu, v tom:	324 529,00	333 924,00	310 389,80	92,95%
bežné výdavky	235 900,00	245 295,00	255 944,56	104,34%
kapitálové výdavky	11 300,00	11 300,00	13 806,94	122,19%
výdavkové finančné operácie	77 329,00	77 329,00	40 638,30	52,55%
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), vrátane finančných operácií	0,00	0,00	3 460,19	x
Bežný rozpočet (+, -)	16 300,00	10 300,00	14 722,44	x
Kapitálový rozpočet (+, -)	61 029,00	61 029,00	14 701,92	x
Finančné operácie (+, -)	-77 329,00	-71 329,00	-25 964,17	x
Hospodársky výsledok (prebytok + / schodok-), po vylúčení finančných operácií:	77 329,00	71 329,00	29 424,36	x

Rozpočet obce na rok 2012 ako celok bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet obce na rok 2012 bol zostavený ako prebytkový (+16 300,00 eur). Kapitálový rozpočet na rok 2012 bol zostavený ako prebytkový (+61 029,00 eur). Rozpočet finančných operácií bol zostavený ako schodkový (-77 329,00 eur), pričom tento schodok bol krytý prebytkom bežného a kapitálového rozpočtu. Rozpočet obce bol tak zostavený v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. V schválenom rozpočte na rok 2012 obec uplatnila platnú rozpočtovú klasifikáciu.

Rozpočet obce obsahoval aj finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám pôsobiacim na území obce, t.j. dotácie na verejnoprospešné služby a účely z vlastných zdrojov obce. V roku 2012 bola na konkrétny účel rozpočtovaná suma 300,00 eur a síce na rekreačné a športové služby (príspevok na stolný tenis a telovýchovnú jednotu).

Programový rozpočet obce na rok 2012 bol schválený uznesením OcZ č. 72/2011 dňa 14.12.2011 a to v sume 324 529,00 eur vo výdavkovej časti rozpočtu. Týmto uznesením zároveň zobralo OcZ na vedomie aj návrh programového rozpočtu obce na roky 2013 - 2014.

Programový rozpočet bol spracovaný v súlade s Metodickým pokynom Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2. Programový rozpočet obsahoval programy, podprogramy, zámery programov a ciele a zámery podprogramov. Zámery programov vyjadrovali konečný dôsledok, ktorý sa má dosiahnuť a bolo možné identifikovať oblasti a cieľové skupiny, ktorých sa týkali. Ciele podprogramov boli konkrétne, jednoznačné, kontrolovateľné a merateľné. Príslušné merateľné ukazovatele boli formulované v priamej súvislosti s cieľom, obsahovali textovú aj číselnú časť.

Obec vypracovala monitorovaciu správu programového rozpočtu obce k 30.06.2012, ktorá bola prerokovaná na zasadnutí OcZ konaného dňa 06.08.2012 uznesením OcZ č. 52/2012. Hodnotiaca správa k plneniu programového rozpočtu obce Stránske za rok 2012 bola prerokovaná na zasadnutí OcZ konaného dňa 13.05.2013 uznesením OcZ

č. 35/2013. Obec tak postupovala v súlade s ustanovením § 12 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obce počas roka monitorujú a hodnotia plnenie programov obce.

Obec v priebehu kontrolovaného obdobia viedla operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu roka 2012 v súlade s ustanovením § 14 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z.

Schválený rozpočet obce bol v priebehu roka 2012 zmenený (upravený) OcZ trikrát.

Obec mala vydanú Internú smernicu k vedeniu účtovníctva v obci Stránske schválenú uznesením OcZ č. 68/2007 dňa 14.12.2007, ktorá upravovala vykonávanie zmien výdavkovej časti rozpočtu v priebehu roka. Smernica sa však odvolávala na už neplatný zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách (dňa 01.01.2005 nadobudol účinnosť zákon č. 583/2004 Z. z.), ktorý však danú oblasť vôbec neupravoval. Smernica určovala prekročenie výdavkových položiek v rámci kapitol v priebehu rozpočtového roka pracovníčkou OcÚ so súhlasom starostu obce a to bez ďalšieho schvaľovania OcZ. Podľa ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. OcZ kontroluje čerpanie rozpočtu a určuje rozsah, v ktorom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta. Tento rozsah nebol v smernici presnejšie špecifikovaný. Chýbala napríklad maximálna suma presunov a úprav, resp. upresnenie jednotlivých prípadov vzhľadom na charakter príjmu alebo výdavku, poprípade podmienka zachovania vyrovnaného rozpočtu obce. Vzhľadom na uvedenú smernicu tak nemohla byť dostatočne naplnená kontrola čerpania rozpočtu zo strany OcZ.

Pôvodne rozpočtované príjmy aj pôvodne rozpočtované výdavky boli rozpočtovými opatreniami navýšené o 2,89 % (o 9 395,00 eur), pričom nárast v príjmovej časti bol zaznamenaný hlavne pri príjmových finančných operáciách (bankové úvery) a vo výdavkovej časti bol spôsobený nárastom bežných výdavkov.

Porovnaním rozpočtových opatrení (100 % kontrola) schválených v OcZ s úpravami rozpočtu uvedených v podrobnom čerpaní rozpočtu k 31.12.2012 bolo zistené, že všetky úpravy rozpočtu prevedené rozpočtovými opatreniami boli premietnuté do plnenia rozpočtu.

Celkové príjmy rozpočtu obce sa v roku 2012 plnili na 93,99 %. Čerpanie celkových výdavkov bolo v roku 2012 na úrovni 92,95 % upraveného rozpočtu. Z hľadiska funkčnej klasifikácie najväčšiu časť výdavkov obce roku 2012 tvorili výdavky v triede 01.7.0 – Transakcie verejného dlhu (122 469,01 eur – 45,98 %), triede 01.1.1 – Výdavky verejnej správy (OcÚ, 66 825,43 eur – 25,09 %), triede 06.2.0 – Rozvoj obcí (27 330,82 eur – 10,26 %) a triede 09.1.1 – Predškolská výchova (MŠ, 27 773,99 eur – 10,43 %).

Porovnaním upraveného rozpočtu obce s jeho skutočným plnením bolo zistené:

- čerpanie prostriedkov v celkovej sume 9 358,16 eur (z toho čerpanie v sume 7 559,47 eur bežných výdavkov na 105,21 % a v sume 1 798,69 eur kapitálových výdavkov na 115,92 %) nad rámec schválených rozpočtovaných prostriedkov,
- čerpanie prostriedkov v celkovej sume 1 334,33 eur (bežné výdavky), ktoré neboli kryté (rozpočtované) rozpočtom obce.

Čerpaním vlastných prostriedkov nad rámec rozpočtu na rok 2012, resp. úhradou výdavkov bez ich rozpočtového krytia, obec nepostupovala podľa ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obce hospodária s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontrolujú hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami. Obec v týchto prípadoch nedostatočne sledovala vývoj svojho hospodárenia a nevykonala potrebné zmeny svojho rozpočtu, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj

hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Porovnaním finančného výkazu FIN 1-04 zostaveného k 31.12.2012 a podrobného čerpania rozpočtu k 31.12.2012 nebol zistený nesúlad vo vykazovaných údajoch.

Finančné výkazy FIN 1-04, FIN 6-04, FIN 7-04 boli predložené Ministerstvu financií Slovenskej republiky dňa 24.01.2013, teda v súlade s Opatrením MF SR č. MF/21512/2012-31, ktorým sa ustanovuje usporiadanie, obsahové vymedzenie, spôsob, termín a miesto predkladania informácií z účtovníctva a údajov potrebných na účely hodnotenia plnenia rozpočtu verejnej správy.

1.2 Záverečný účet obce

Po skončení rozpočtového roka boli údaje o rozpočtovom hospodárení spracované do Záverečného účtu obce Stránske za rok 2012 (ďalej len „záverečný účet“), ktorý obsahoval údaje podľa ustanovenia § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z.

Preverení postup pri výpočte výsledku rozpočtového hospodárenia nebol zistený nesúlad s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Predmetný výsledok bol vyčíslený správne ako rozdiel medzi príjmami bežného a príjmami kapitálového rozpočtu vo výške 299 175,86 eur a výdavkami bežného a výdavkami kapitálového rozpočtu vo výške 269 751,50 eur s vylúčením príjmových a výdavkových finančných operácií. V zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona č. 583/2004 boli z prebytku rozpočtu vylúčené nevyčerpané účelovo určené finančné prostriedky Európskej únie (ďalej len „EÚ“) poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 28 508,86 eur. Takto vyčíslený prebytok rozpočtu obce predstavoval sumu 915,50 eur a na základe uznesenia OcZ bol v celej výške prevedený do rezervného fondu.

Hlavná kontrolórka obce vypracovala dňa 03.04.2013 Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu Obce Stránske za rok 2012, v ktorom odporučila OcZ jeho schválenie bez výhrad. Pred schválením bol návrh záverečného účtu obce predložený na verejnú diskusiu a zverejnený na úradnej tabuli po dobu najmenej 15 dní. Obyvatelia obce nemali k návrhu záverečného účtu žiadne písomné pripomienky. Návrh záverečného účtu bol schválený OcZ uznesením č. 32/2013 zo dňa 09.05.2013 a prerokovanie záverečného účtu bolo uzatvorené s výrokom, že celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad, čím bola dodržaná lehota na prerokovanie návrhu záverečného účtu najneskôr od šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

Preverení údajov vykázaných vo výkaze FIN 1-04, v plnení rozpočtu k 31.12.2012, v poznámkach k 31.12.2012 a v záverečnom účte obce za rok 2012 nebol zistený nesúlad.

1.3 Stav a vývoj dlhu obce

Kontrolou dodržiavania pravidiel používania návratných zdrojov financovania a stavu vývoja dlhu obce bolo zistené, že celkový dlh obce k 31.12.2011 v zmysle ustanovenia § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. predstavoval sumu 8 728,80 eur a k 31.12.2012 sumu 16 408,09 eur. Do celkovej sumy dlhu sa v súlade s ustanovením § 17 ods. 8 zákona č. 583/2004 Z. z. nezapočítaval záväzok z návratných zdrojov financovania prijatý na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ, v roku 2011 vo výške 71 385,20 eur a v roku 2012 vo výške 37 800,00 eur.

Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania predstavovala k 31.12.2011 sumu 208 017,00 eur a k 31.12.2012 sumu 31 994,14 eur. V roku 2011 bola táto suma tvorená hlavne splácaním krátkodobého úveru na predfinancovanie a spolufinancovanie projektu „Zlepšenie dopravnej infraštruktúry v obci Stránske“, ktorý bol v celej sume splatný dňa 10.07.2012.

Tabuľka č. 2 - **Prehľad o ukazovateľoch dlhu obce Stránske za roky 2011 – 2012**

Ukazovateľ	Obdobie		Index 2012/2011
	k 31.12.2011	k 31.12.2012	
Celkový dlh obce v eur (§ 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.)	8 728,80	16 408,09	187,98
Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania v eur (kategória 650 a 820)	208 017,00	31 994,14	15,38
Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rok v eur (k 31.12.2010 a k 31.12.2011)	270 527,26	259 137,01	95,79
Ukazovatele dlhu v %:			
a) § 17 ods. 6 písm. a) zákona č. 583/2004 Z. z.	3,23	6,33	x
b) § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z.	76,89	12,35	x
Dlh obce spolu (FIN 6 – 04, FIN 5 - 04)	80 114,00	54 208,09	67,66
Počet obyvateľov k 31.12.	742	763	102,83
Dlh obce na 1 obyvateľa v eur (prvý riadok tabuľky)	11,76	21,50	182,82

Celková suma dlhu (bez záväzkov úveru na predfinancovanie programov SR a EÚ) predstavovala v roku 2011 – 3,23 % a v roku 2012 – 6,33 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania predstavovala v roku 2011 – 76,89 % a v roku 2012 – 12,35 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Celkový trend týkajúci sa úverovej zaťaženia obce možno hodnotiť ako pozitívny. Okrem úverov na predfinancovanie spoločných programov SR a EÚ čerpala obec iba úvery na zabezpečenie spolufinancovania spoluúčasti na daných projektoch. Za predpokladu splácania návratných zdrojov financovania v určených termínoch a nevstupovania do ďalších úverových vzťahov možno v budúcnosti predpokladať veľmi dobrú finančnú stabilitu obce.

Počas kontrolovaného obdobia nedošlo zo strany obce k uzavretiu úverovej zmluvy s bankovým subjektom a ani k poskytnutiu záruky za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej alebo právnickej osoby.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1 Kontrola súladu vybraných výdavkov obce s rozpočtovými pravidlami a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi

Kontrolou spoľahlivosti účtov ako aj správnosti účtovných operácií, ktoré boli predmetom účtovníctva a zároveň slúžili ako podklad pre hodnotenie výsledkov hospodárenia a overenie uplatňovania rozpočtovej klasifikácie pri triedení rovnorodých druhov výdavkov, kontrolná skupina preverila 174 faktúr a výdavkových pokladničných dokladov (ďalej len „VPD“) v celkovej sume 24 812,98 eur (30,44 % z celkovej sumy faktúr a VPD), pričom bolo zistené:

- výdavok za vypracovanie vyjadrenia kompetentnej inštitúcie k projektu „Protipovodňová ochrana Stránsky a Priečnikový potok“, uskutočnený na základe fa int. č. 41015 vo výške 100,58 eur bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na podpoložku

637004 – Všeobecné služby, čím došlo k podhodnoteniu podpoložky 637011 – Štúdie, expertízy, posudky, kde sa triedia výdavky za odborné vyjadrenia aj na projekty pre čerpanie finančných prostriedkov EÚ,

- výdavok za odmeny za licenciu na verejné použitie hudobných diel v súlade s autorským zákonom vo výške 20,40 eur uskutočnený na základe dodávateľskej faktúry int. č. 41027 bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na položku 632 – Energie, voda a komunikácie, čím došlo k podhodnoteniu položky 637 – Služby,
- výdavok za analýzu a opravu počítača uskutočnený na základe fa int. č. 41029 v sume 222,66 eur bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na položku 637 – Služby, čím došlo k podhodnoteniu položky 635 – Rutinná a štandardná údržba,
- výdavok za školenie pre činnosť webmastera uskutočnený na základe fa int. č. 41041 vo výške 153,00 eur bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na podpoložku 637004 – Všeobecné služby, čím došlo k podhodnoteniu podpoložky 637001 – Školenia, kurzy, semináre,
- výdavok za nákup kolkov uskutočnený na základe VPD č. 21286 vo výške 66,00 eur bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na podpoložku 637024 – Vyrovnanie kurzových rozdielov, čím došlo k podhodnoteniu podpoložky 637023 – Kolkové známky,
- výdavok na príspevok pri narodení dieťaťa (VPD č. 21313, 21289, 21036, 21281) v sume 400,00 eur bol nesprávne rozpočtovo zatriedený na podpoložku 642014 – Transfery jednotlivcovi, čím došlo k podhodnoteniu podpoložky 642022 – Transfery na príspevok pri narodení dieťaťa.

V jednotlivých prípadoch, kedy kontrolovaný subjekt netriedil rovnorodé druhy príjmov a výdavkov podľa platnej rozpočtovej klasifikácie, nekonal v súlade s ustanovením § 1 ods. 3 opatrenia MF SR z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie č. MF/010175/2004-42“), podľa ktorého ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie triedi tieto príjmy a výdavky na položky a podpoložky a umožňuje tým ich identifikáciu. Súčasne tým nepostupoval podľa ustanovenia § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. a podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Preverením preddavkových faktúr nachádzajúcich sa v kontrolnej vzorke nebol zistený nesúlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Preddavkové faktúry zahŕňali platby za predplatné periodickej a neperiodickej tlače. Všetky poskytnuté preddavky boli finančne vysporiadané do konca rozpočtového roka, čo dokazoval aj nulový zostatok účtu 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky.

Obec použila verejné prostriedky rozpočtované na príslušný rozpočtový rok do konca roka 2012 a nevyčerpané zostatky vo výške 1 750,19 eur, ktoré mohla obec použiť v nasledujúcom rozpočtovom roku, boli vo výkazoch evidované v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Kontrolovaný subjekt sa v bežnom rozpočtovom roku zaviazal len na také úhrady, ktoré mal v rozpočte zabezpečené a finančné prostriedky neboli použité na založenie právnickej osoby alebo na nadobudnutie majetkovej účasti.

Obec sa v kontrolovanom období riadila Všeobecne záväzným nariadením č. 1/06 O poskytnutí príspevkov právnickým a fyzickým osobám na území obce (ďalej len „VZN č. 1/06“), ktoré upravovalo podmienky poskytovania príspevkov ako aj kritériá pre ich poskytovanie, ale neobsahovalo podmienky zúčtovania poskytnutých dotácií. Ustanovenie Čl. III VZN č. 1/06 malo upravovať posudzovanie žiadostí, avšak konkrétne podmienky

posúdenia neboli stanovené (napr. posúdenie v predmetnej komisii, maximálna výška poskytnutej dotácie,...). Podľa ustanovenia Čl. V VZN č. 1/06 mal starosta právo poskytnúť dotáciu do výšky 10 000,00 Sk (331,94 eur), nad túto sumu podliehalo schválenie dotácie OcZ.

Obec v priebehu kontrolovaného obdobia poskytla v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. zo svojho rozpočtu jednu dotáciu vo výške 237,31 eur na reprezentáciu obce na športových podujatiach. Preverení proces poskytnutia a zúčtovania dotácie nebol zistený nesúlad so VZN č. 1/06, príslušnou zmluvou a so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Predmetná dotácia bola obsiahnutá už v návrhu rozpočtu obce na rok 2012, ktorý bol následne schválený OcZ.

Objednávky tovarov, služieb a prác neboli v kontrolovanom roku 2012 zverejnené na internetovej stránke obce, čím obec nekonala s súlade s § 5b ods. 1 písm. a) zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.

Preverení zverejňovania faktúr na internetovej stránke obce neboli zistené nedostatky.

2.2 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Na výberovej vzorke uvedenej v bode 2.1 tohto protokolu boli v ôsmich prípadoch identifikované nesprávne z pohľadu nákladov v celkovej sume 685,94 eur, čo z celkovej preverenej sumy dodávateľských faktúr a VPD 24 812,98 eur predstavovalo 2,76 %.

Preverení vykazovania nákladov a výnosov a tým aj správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti ich účtovania neboli zistené významné nedostatky priamo ovplyvňujúce vykazované sumy v účtovných a finančných výkazoch v nadväznosti na sumy uvádzané v záverečnom účte obce za rok 2012.

Na vybranej vzorke dodávateľských faktúr a VPD bolo zistené:

- výdavok za dopravu a prácu so stavebným strojom (fa int. č. 41201) v sume 151,46 eur a výdavok za opravu dverí (fa int. č. 41038) v sume 30,00 eur bol nesprávne zaúčtovaný na ľarchu účtu 501 – Spotreba materiálu, čím došlo k podhodnoteniu účtovej skupiny 51 – Služby, kde sa účtujú ostatné služby (napr. prepravné) a vykonané opravy,
- výdavok za nákup kávy (VPD č. 21293) v sume 4,48 eur bol nesprávne zaúčtovaný na ľarchu účtu 501 – Spotreba materiálu, čím došlo k podhodnoteniu účtovej skupiny 51 – Služby, kde sa na účte 513 účtuje o nákladoch na reprezentáciu účtovnej jednotky,
- výdavok na jednorazovú sociálnu výpomoc (VPD č. 21287) v sume 100,00 eur bol nesprávne zaúčtovaný na ľarchu účtu 568 – Ostatné finančné náklady, kde sa účtujú náklady peňažného styku, napr. bankové výdavky, poisťné a iné,
- výdavok na príspevok pri narodení dieťaťa (VPD č. 21313, 21289, 21036, 21281) v sume 400,00 eur bol nesprávne zaúčtovaný na ľarchu účtu 518 – Ostatné služby, kde sa účtujú všetky ostatné externé služby (napr. poštovné a poradenstvo).

Vo vyššie uvedených prípadoch nesprávneho účtovania o nákladoch nepostupovala obec podľa ustanovení § 58 ods. 1 a § 65 ods. 4 opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31 z 8. augusta 2007, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej

osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len „opatrenie č. MF/16786/2007-31“), podľa ktorého sa na účtoch účtovej skupiny 51 – Služby účtujú prvotné náklady za externé služby s výnimkou účtu 513 – Náklady na reprezentáciu a na účtoch účtovej skupiny 58 – Náklady na transfery sa účtujú aj náklady na bežné transfery z rozpočtu obce poskytnuté ostatným subjektom mimo verejnej správy.

Neúčtovaním podľa príslušných ustanovení opatrenia č. MF/16786/2007-31 nebolo kontrolovaným subjektom dodržané ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého je účtovná jednotka povinná príslušné opatrenie MF SR dodržiavať.

V jednotlivých prípadoch nesprávnej aplikácie účtov účtovej triedy 5 – Náklady obec nedodržala ustanovenia § 8 ods. 1 a 2 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorých je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, t. j. podľa tohto zákona a ostatných osobitných predpisov.

Výdavok na jednorazovú sociálnu výpomoc (VPD č. 21287) v sume 100,00 eur bol odsúhlasený len starostom obce na základe písomnej žiadosti a bez uvedenia predmetného výdavku v rozpočte obce. Podmienky poskytnutia, respektíve schválenia takéhoto príspevku však neupravovalo ani žiadne všeobecne záväzné nariadenie, ktoré by starostovi obce umožňovalo schváliť takýto príspevok bez OcZ. Uvedeným došlo k porušeniu ustanovenia §19 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého štatutárny orgán subjektu verejnej správy je povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy. Zároveň tým bola porušená finančná disciplína podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého porušením finančnej disciplíny je poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Preverením účtovania prípadov do obdobia, s ktorým vecne a časovo súviseli, nebol v zmysle ustanovenia § 3 zákona č. 431/2002 Z. z. zistený nesúlad.

Kontrolou náležitostí preverených účtovných dokladov v zmysle ustanovenia § 10 zákona č. 431/2001 Z. z. nebol zistený nesúlad.

Účtovná závierka obce bola zostavená ako riadna ročná účtovná závierka podľa ustanovenia § 17 zákona č. 431/2002 Z. z. za predpokladu nepretržitého pokračovania účtovnej jednotky vo svojej činnosti. Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady účtovná jednotka aplikovala konzistentne s predchádzajúcim účtovným obdobím.

Obec zostavila za kontrolované účtovné obdobie riadnu účtovnú závierku k 31.12.2012, ktorú tvorili zákonom určené súčasti: Súvaha Úč ROPO SFOV 1 – 01 (ďalej len „súvaha“), Výkaz ziskov a strát Úč ROPO SFOV 2 – 01 a poznámky.

Obsahové vymedzenia účtovných výkazov nadväzovali na príslušné syntetické účty rámcovej účtovej osnovy a účty vytvorené účtovnou jednotkou. Účtovné výkazy obsahovali všetky všeobecné náležitosti účtovnej závierky stanovené zákonom č. 431/2002 Z. z. V účtovných výkazoch boli vykazované požadované informácie za bežné účtovné obdobie a informácie za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie.

Konečné zostatky všetkých účtov vykázaných v súvahe k poslednému dňu účtovného obdobia boli zhodné so začiatočnými stavmi všetkých účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia. Použité účtovné metódy a účtovné zásady neboli v priebehu účtovného obdobia menené, čím bola dodržaná zásada bilančnej kontinuity.

Kontrolou výkazov účtovnej závierky, ktorá sa týkala aj uvedenia správneho dátumu zostavenia účtovnej závierky, nebol zistený nesúlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Zostavená účtovná závierka bola overená audítorom dňa 18.04.2013. Na overenie účtovnej závierky za rok 2012 audítorom bola tvorená v rozpočte obce na rok 2013 rezerva vo výške 500,00 eur.

Obec vypracovala výročnú správu za rok 2012 dňa 11.03.2013.

2.3 Kontrola financovania základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Podľa schváleného rozpočtu obce boli pre verejnú základnú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti obce (ďalej len „ZŠ“) rozpočtované finančné prostriedky v celkovej výške 82 000,00 eur. Išlo v 100 % výške o prostriedky štátneho rozpočtu v rozpočtovej kapitole MŠVVaŠ SR na prenesené kompetencie. Podľa plnenia rozpočtu obce k 31.12.2012 bola ZŠ financovaná predovšetkým z prostriedkov štátneho rozpočtu vo výške 85 392,80 eur (99,77 %) a z iných zdrojov vo výške 186,06 eur (0,23 %). Celkový objem uvedených finančných prostriedkov bol použitý len na bežné výdavky.

Dňa 06.02.2012 Krajský školský úrad v Žiline (ďalej len „KŠÚ“) listom oznámil obci výšku normatívnych finančných prostriedkov na rok 2012 (verzia V1) pre základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti, ktorý predstavoval sumu 85 789,00 eur.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 9 zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 597/2003“), zriaďovateľ verejnej školy do 15 dní po doručení oznámenia KŠÚ rozpíše finančné prostriedky na kalendárny rok pre jednotlivé školy vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Zároveň podľa ustanovenia § 4 ods. 11 uvedeného zákona výšku rozpísaných finančných prostriedkov jednotlivým verejným školám oznámi zriaďovateľ KŠÚ do 15 dní po vykonanom rozpise. Tento oznam rozpisu bol KŠÚ zaslaný dňa 06.02.2012. Obec následne informovala ZŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti o rozpise normatívnych finančných prostriedkov oznámených KŠÚ ústnou formou, čo nebol zo strany obce preukázateľný spôsob informovania.

Tabuľka č. 3 - Porovnanie normatívnych finančných prostriedkov pridelených KŠÚ s rozpisom normatívnych finančných prostriedkov zriaďovateľom na školy v zriaďovateľskej pôsobnosti zo dňa 01.02.2012:

Názov právneho subjektu	Normatívne finančné prostriedky na rok 2012 pridelené KŠÚ v eur			Normatívne finančné prostriedky rozpísané zriaďovateľom v eur			% - uálny podiel	
	normatív KŠÚ	min. objem fin. prostriedkov ktorý zriaďovateľ pridelí škole na osobné náklady, min 90%	min. objem fin. prostriedkov ktorý zriaďovateľ pridelí škole na prevádzkové náklady, min 80%	Bežné výdavky celkom (600)	ON (osobné náklady) 610+620	PN (prev. náklady)	ON (KŠÚ/zriaďovateľ)	PN (KŠÚ/zriaďovateľ)
ZŠ Stránske	85 789	60 343	14 993	84 789	66 958	17 831	110,96%	118,92%

Kontrolou bolo zistené, že finančné prostriedky boli pridelené najmenej v sume určenej ustanoveným percentuálnym podielom z časti normatívneho príspevku pre školu zodpovedajúcej osobným (min. 90 %) ako aj prevádzkovým nákladom (min. 80 %), teda v súlade s ustanovením § 5 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia.

Dňa 09.11.2012 bola obci KŠÚ oznámená konečná výška upraveného rozpočtu normatívnych finančných prostriedkov na rok 2012 (verzia V4) po dohodovacom konaní ako aj na základe aktualizácie počtu žiakov, v rámci ktorého došlo k dofinancovaniu osobných nákladov vo výške 421,00 eur a k úprave v normatívnom nápočte finančných prostriedkov na rok 2012 o sumu –3 679,00 eur. Výška upraveného rozpočtu normatívnych prostriedkov (verzia V4) na rok 2012 pre ZŠ tak činila 82 531,00 eur. Dňa 05.12.2012 bolo obci doručené aj oznámenie o poukázaní finančných prostriedkov vo výške 1 364,00 eur vo forme nenormatívne účelovo určených finančných prostriedkov na refundáciu odchodného. Uvedené zmeny boli dňa 10.12.2012 tretím rozpočtovým opatrením premietnuté do rozpočtu obce.

Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie (počet žiakov) bol doručený KŠÚ dňa 26.09.2012, teda v súlade s ustanovením § 7 ods. 4 zákona č. 597/2003 Z. z., t. j. do 30.09. kalendárneho roka.

Súhrnná správa o hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok za školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce bola vypracovaná dňa 10.04.2013 a predložená KŠÚ dňa 12.04.2013 v súlade s ustanovením § 7 ods. 1 zákona č. 597/2003 z. z., teda do 15.04.2013. V súhrnnej správe o hospodárení ZŠ Stránske za rok 2012 ako zdroj financovania školy obec uviedla len príjmy zo štátneho rozpočtu poskytnuté prostredníctvom KŠÚ. Príjmy z iných zdrojov vo výške 186,06 eur na nákup interiérového vybavenia neboli v predmetnej správe uvedené, čím obec nepostupovala podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sú spravodajské jednotky úplne, pravdivo, v ustanovených termínoch a bezplatne povinné poskytovať údaje požadované na štatistické zisťovania zahrnuté v programe štátnych štatistických zisťovaní na formulári v písomnej podobe alebo elektronickej podobe. Daný údaj absentoval z dôvodu chyby počítačového systému.

2.4 Kontrola postupov verejného obstarávania

V roku 2012 obec nezrealizovala žiadne verejné obstarávanie. Obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác nemala obec v kontrolovanom období upravené vnútorným predpisom.

3. Nakladanie s majetkom obce

3.1 Kontrola správnosti a úplnosti evidencie majetku a záväzkov vrátane inventarizácie majetku a záväzkov

Povinnosťou obce bolo zabezpečiť evidenciu vlastného majetku v súlade so zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), v nadväznosti na zákon č. 431/2002 Z. z.

V podmienkach obce upravoval túto oblasť Vnútorný predpis o evidovaní, odpisovaní a účtovaní majetku obce č. 1/2009 (ďalej len „vnútorný predpis č. 1/2009“) zo dňa

28.02.2009, ktorý upravil oceňovanie majetku, obstaranie a evidenciu majetku, odpisovanie majetku a odpisový plán, vyradovanie a likvidáciu majetku. Vnútny predpis č. 1/2009 nadobudol účinnosť dňa 01.03.2009.

Celková hodnota majetku obce (po korekcii) uvedená v súvahe k 31.12.2012 bola vykázaná v sume 939 691,43 eur, z toho neobežný majetok v sume 921 964,31 eur (dlhodobý hmotný majetok v sume 800 123,82 eur a dlhodobý finančný majetok v sume 121 840,49 eur), obežný majetok v sume 17 096,98 eur (zásoby v sume 61,17 eur, zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy v sume 1 750,19 eur, krátkodobé pohľadávky v sume 4 732,88 eur a finančné účty v sume 10 552,74 eur) a časové rozlíšenie v sume 630,14 eur.

Kontrola evidencie nehnuteľného majetku bola preverená na vybranej vzorke piatich pozemkov a piatich budov, pričom bolo zistené, že predmetné pozemky a budovy mala obec zaradené v evidencii majetku. Porovnaním evidencie a účtovného stavu podľa účtov 031 – Pozemky a 021 – Budovy neboli zistené rozdiely.

Vybrané pozemky a stavby boli zapísané na listoch vlastníctva v zmysle zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

V súlade s ustanovením § 28 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 431/2002 Z. z. obec ako účtovná jednotka odpisovala hmotný majetok a nehmotný majetok na základe zostaveného odpisového plánu, pričom používala rovnomerný spôsob odpisovania vo výške stanovenej ročnej odpisovej sadzby.

Obec bola povinná inventarizovať majetok, záväzky a rozdiel majetku a záväzkov podľa ustanovení § 29 a § 30 zákona č. 431/2002 Z. z.

Dňa 29.10.2012 starosta obce vydal Príkaz č. 1/2012 k vykonaniu riadnej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2012.

Kontrolou inventúrnych súpisov bolo zistené, že neobsahovali sídlo účtovnej jednotky, meno a priezvisko hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a poznámky, čím kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. a), e) a j) zákona č. 431/2002 Z. z.

Stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v inventúrnych súpisoch bol porovnávaný so stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve a výsledky porovnania boli uvedené v správe inventarizačnej komisie o výsledku inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2012, napriek tomu, že ustanovenie § 30 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. používa pojem inventarizačný zápis.

Po obsahovej stránke správa inventarizačnej komisie neobsahovala sídlo účtovnej jednotky a výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku a záväzkov podľa § 26 a 27 zákona č. 431/2002 Z. z., čím obec nepostupovala v súlade s ustanovením § 30 ods. 3 písm. a) a c) zákona č. 431/2002 Z. z.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že inventarizácia pokladne obce bola v priebehu roka 2012 vykonaná len raz a to k 31.12.2012, čím kontrolovaný subjekt nedodrжал ustanovenie § 29 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého peňažné prostriedky v hotovosti musí účtovná jednotka inventarizovať najmenej štyrikrát za účtovné obdobie.

Celková výška záväzkov obce k 31.12.2012 bola v sume 104 264,50 eur, z toho:

- záväzky v účtovej skupine 32 – Záväzky predstavovali 24 541,07 eur (23,54 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012),

- záväzky v účtovej skupine 33 – Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho a zdravotného poistenia predstavovali 19 614,06 eur (18,81 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012),
- záväzky v účtovnej skupine 34 – Zúčtovanie daní a poplatkov predstavovali 1 547,85 eur (1,48 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012),
- záväzky v účtovnej skupine 37 – Iné záväzky predstavovali 3 276,22 eur (3,14 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012),
- záväzky v účtovej skupine 46 – Bankové úvery predstavovali 54 208,09 eur (52,00 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012),
- záväzky v účtovej skupine 47 – Dlhodobé záväzky predstavovali 1 077,21 eur (1,03 % z celkových záväzkov obce k 31.12.2012).

Oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roku došlo k zníženiu záväzkov obce o 40 376,50 eur.

Z celkovej výšky záväzkov za rok 2012 predstavovali krátkodobé záväzky sumu 38 350,76 eur. Oproti roku 2011 došlo k ich zníženiu o 15 990,24 eur.

Dlhodobé záväzky obce predstavovali z celkovej výšky záväzkov za rok 2012 sumu 1 077,21 eur. Oproti roku 2011 došlo k ich zvýšeniu o 204,21 eur.

K 31.12.2012 obec evidovala záväzky, ktoré neuhradila do 60 dní odo dňa ich zmluvne dohodnutej splatnosti v sume 6 487,28 eur a celková výška záväzkov po lehote splatnosti v sume 11 031,83 eur predstavovala k 31.12.2012 4,25 % podiel na skutočných bežných príjmoch za rok 2011. Vzhľadom na pomer tejto sumy ku skutočným bežným príjmom obce predchádzajúceho rozpočtového roka nenastali skutočnosti, na základe ktorých by obec bola povinná zaviesť ozdravný režim.

3.2 Kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce so zameraním na hospodárnosť

V kontrolovanom období roka 2012 hospodárenie a nakladanie s majetkom obce upravovali Zásady hospodárenia s majetkom obce, ktoré OcZ schválilo uznesením č. 39/2009 dňa 17.08.2009.

Zásady hospodárenia nezohľadňovali novelizáciu zákona č. 138/1991 Zb., podľa ktorej bola obec povinná v zmysle § 9 ods. 1 písm. f) od 01.01.2011 upraviť v zásadách hospodárenia spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených obcou alebo v ktorých má obec postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

Obec v kontrolovanom roku 2012 nepreviedla vlastnícke práva k žiadnemu svojmu majetku (nepredala žiadny svoj majetok) a neuzavrela žiadnu nájomnú zmluvu ani zmluvu o výpožičke majetku.

Kontrolou jednotlivých účtov týkajúcich sa evidovaných pohľadávok za kontrolované obdobie roka 2012 – súvaha k 31.12.2012, inventúrnych súpisov a zápisov bolo zistené, že obec evidovala pohľadávky po lehote splatnosti v sume 4 732,88 eur.

Tabuľka č. 4 – Vývoj pohľadávok obce Stránske za rok 2012

	Údaje v eur			
	k 01.01.2012	z toho: po lehote splatnosti	k 31.12.2012	z toho: po lehote splatnosti
31 Pohľadávky	4 792,00	4 792,00	4 732,88	4 732,88
v tom:				
315 – Ostatné pohľadávky	125,00	125,00	-	-
318 - Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí...	3 152,00	3 152,00	2 747,00	2 747,00
319 - Pohľadávky z daňových príjmov obcí...	1 515,00	1 515,00	1 985,88	1 985,88

V rámci krátkodobých pohľadávok, ktoré tvorili 100 % z celkovej sumy pohľadávok, boli najvýraznejšie zastúpené pohľadávky z nedaňových príjmov obcí v sume 2 747,00 eur (z toho miestny poplatok za komunálne odpady 1 542,50 eur a odberateľské faktúry 1 204,50 eur).

Pohľadávky z daňových príjmov obcí tvorili nedoplatky na dani z nehnuteľnosti v sume 1 965,88 eur a nedoplatky na dani za psa v sume 20,00 eur.

Stav vo vymáhaní pohľadávok obce bol preverený na kontrolnej vzorke troch dlžníkov na dani z nehnuteľností. Obec na vymożenie svojich pohľadávok – nedoplatkov na miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady použila inštitút výzvy, vyzvala daňových dlžníkov na zaplatenie si svojich daňových povinností v náhradnom termíne. Výzvy boli napísané na základe § 58a zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov, ktorý bol s účinnosťou od 01.01.2012 zrušený a nahradený zákonom č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 563/2009 Z. z.“). Správne mal byť použitý § 80 ods. 1 zákona č. 563/2003 Z. z.

4. Vnútorý kontrolný systém

V priebehu kontrolovaného obdobia sa obec pri vykonávaní finančnej kontroly riadila zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z.“). Obec mala taktiež vypracovanú internú smernicu pre výkon finančnej kontroly.

Vnútorý kontrolný systém obce bol v kontrolovanom období tvorený riadiacimi, odbornými a kontrolnými činnosťami, ktoré zabezpečoval starosta obce, OcZ, komisie OcZ ako aj každý zamestnanec obce zodpovedajúci za konkrétnu činnosť v zmysle OP obce. Vnútorý kontrolný systém bol taktiež zabezpečovaný činnosťou hlavnej kontrolórky obce (ďalej len „HK obce“).

Podľa ustanovenia § 5 zákona č. 502/2001 Z. z. sa finančná kontrola vykonáva ako predbežná finančná kontrola, priebežná finančná kontrola a následná finančná kontrola.

Kontrolou vykonávania predbežnej finančnej kontroly (ďalej len „PFK“) pri dodávateľských faktúrach bolo zistené, že do dátumu 26.10.2012 obsahovala iba text „predbežná finančná kontrola podľa § 9 zákona 502/2001 Z. z., bola vykonaná dňa“, pričom uvedenou formou PFK sa nedá dôsledne naplniť ustanovenie § 9 ods. 3 zákona č. 502/2001

Z. z., podľa ktorého doklad súvisiaci s pripravovanou finančnou operáciou obsahuje okrem iného aj vyjadrenie, či je daná operácia v súlade so schváleným rozpočtom, uzatvorenými zmluvami a internými aktmi riadenia o hospodárení s verejnými prostriedkami. Počas kontrolovaného obdobia bol uvedený nedostatok odstránený.

V podmienkach obce sa priebežná finančná kontrola vzhľadom na organizačné členenie OcÚ nevykonávala.

Vykonávanie následnej finančnej kontroly (ďalej len „NFK“) upravovali okrem príslušných ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. a zákona č. 369/1990 Zb. aj ustanovenie § 18 štatútu obce. NFK bola v obci vykonávaná HK obce, ktorá zabezpečovala odborné, administratívne a organizačné veci súvisiace s plnením svojich úloh.

HK obce nemala na rok 2012 vypracovaný plán kontrolnej činnosti, ako to vyplýva z ustanovenia § 18f písm. b) zákona č. 369/1990 Zb., podľa ktorého HK predkladá na prerokovanie OcZ raz za šesť mesiacov návrh plánu kontrolnej činnosti.

Z vykonaných kontrol HK obce vypracovala zápisnice, čo nebolo v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 502/2001 Z. z., podľa ktorého o kontrolných zisteniach následnej finančnej kontroly kontrolné orgány vypracujú správu, alebo záznam o výsledku následnej finančnej kontroly.

Zároveň výsledky vykonaných kontrol HK obce nepredložila OcZ, čím nekonala v súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb., podľa ktorého HK predkladá správu o výsledkoch kontroly priamo OcZ na jeho najbližšom zasadnutí.

Správu o kontrolnej činnosti za rok 2012 HK obce nevypracovala, čím nedodržala ustanovenie § 18f ods. 1 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb., podľa ktorého HK správu o kontrolnej činnosti predkladá OcZ do 60 dní po uplynutí kalendárneho roku.

HK obce vypracovala odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2012 – 2014 a k záverečnému účtu obce pred jeho schválením v OcZ.

Na základe vyššie uvedeného možno spoľahlivosť a účinnosť vnútorného kontrolného systému v roku 2012 vyhodnotiť ako primeranú¹.

Zhrnutie

Hospodárenie s verejnými zdrojmi je celospoločensky významná téma, ktorá sa v súčasnom období dotýka každého občana Slovenskej republiky.

Z tohto dôvodu sa Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v rámci plánu kontrolnej činnosti na rok 2013 zamerail na kontrolu hospodárenia s verejnými finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom územnej samosprávy v obciach s menej ako 1 000 obyvateľmi.

Kontrolou bol preverený rozpočet obce a výsledok jej rozpočtového hospodárenia, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladanie s majetkom obce a vnútorný kontrolný systém.

Rozpočet obce bol zostavený ako viacročný a vnútorne bol rozčlenený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. Obec mala taktiež vypracovaný

¹ stupne hodnotenia: výborný, dobrý, primeraný, slabý

programový rozpočet na rok 2012. Rozpočet obce bol v priebehu roka 2012 upravovaný celkom trikrát. Napriek tomu bolo zistené čerpanie prostriedkov nad rámec schváleného rozpočtu, resp. čerpanie prostriedkov bez ich rozpočtového krytia.

Výsledok rozpočtového hospodárenia bol vyčíslený správne ako rozdiel medzi príjmami bežného a príjmami kapitálového rozpočtu a výdavkami bežného a výdavkami kapitálového rozpočtu s vylúčením príjmových finančných a výdavkových finančných operácií.

Preverením spoľahlivosti účtov, správnosti účtovných operácií a uplatňovania platnej rozpočtovej klasifikácie bolo zistené, že v deviatich prípadoch bol výdavok nesprávne rozpočtovo zatriedený a v ôsmich prípadoch výdavok nebol zaúčtovaný v prospech správneho účtu. Tieto zistené chyby však neboli tak významné, aby zásadným spôsobom ovplyvnili spoľahlivosť údajov uvedených vo finančných a účtovných výkazoch obce za rok 2012.

Výdavok na jednorazovú sociálnu výpomoc v sume 100,00 eur bol odsúhlasený len starostom obce na základe písomnej žiadosti a bez uvedenia predmetného výdavku v rozpočte obce. Uvedeným došlo k porušeniu finančnej disciplíny.

Obec k 31.12.2012 zostavila riadnu účtovnú závierku, pričom účtovné výkazy obsahovali všetky zákonné náležitosti.

Objednávky tovarov, služieb a prác neboli v kontrolovanom roku 2012 zverejnené na internetovej stránke obce.

Výška normatívnych finančných prostriedkov pridelená KŠÚ na rok 2012 pre základnú školu v zriaďovateľskej pôsobnosti obce predstavovala sumu 85 789,00 eur. Následne finančné prostriedky boli obcou pridelené základnej škole v sume určenej ustanoveným percentuálnym podielom z časti normatívneho príspevku pre školu zodpovedajúcej osobným aj prevádzkovým nákladom.

Protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie a súhrnná správa o hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok za školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce boli zaslané KŠÚ v zákonnej lehote.

Kontrolou evidencie nehnuteľného majetku neboli zistené nedostatky. Preverené pozemky a stavby boli zapísané na listoch vlastníctva obce.

Inventúrne súpisy neobsahovali sídlo účtovnej jednotky, meno a priezvisko hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a poznámky a správa inventarizačnej komisie neobsahovala sídlo účtovnej jednotky a výsledky vyplývajúce z posúdenia reálnosti ocenenia majetku a záväzkov. Inventarizácia pokladne obce bola v priebehu roka 2012 vykonaná namiesto štyrikrát len raz.

Zásady hospodárenia s majetkom obce neupravovali spôsoby výkonu práv vyplývajúcich z vlastníctva cenných papierov a majetkových podielov na právnických osobách založených obcou alebo v ktorých má obec postavenie ovládajúcej osoby alebo rozhodujúci vplyv s dôrazom na transparentnosť a efektívnosť nakladania s majetkom.

HK obce nemala vypracovaný plán kontrolnej činnosti na rok 2012 ani správu o kontrolnej činnosti za rok 2012. Výsledky z vykonaných kontrol nepredložila OcZ.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Kontrolná skupina odporúča obci Stránske prijatie nasledovných opatrení na zlepšenie hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom obce:

- Aktualizovať štatút obce a OP.
- Upraviť internú smernicu k vedeniu účtovníctva vo vzťahu k zmenám rozpočtu obce.
- Prijatť internú smernicu na obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác v podmienkach obce najmä vo vzťahu k zákazkám s nízkou hodnotou.
- Upraviť VZN č. 1/06 s ohľadom na jeho aktuálnosť a absenciu procesov schvaľovania, resp. posudzovania a zúčtovania dotácií.
- Vypracovať VZN o podmienkach a postupe pri poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a príspevku pri narodení dieťaťa.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 21.08.2013

Mgr. Ľubica Grochalová dos Santos
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Lenka Skalická
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 22. 08.2013

Jaroslav Mitaš
starosta obce